

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13633
Tarih : 26-08-2025

33080

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
22.08.2025.

Neyroz Uysal Aslan

~~Sırnak Milletvekili~~

Anayasası'nın 17. maddesi, herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğunu hüküm altına almıştır. Yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. ve 8. maddeleri ile Birleşmiş Milletler'in "Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralları" (Nelson Mandela Kuralları) mahpusların sağlık hakkına erişiminin, özgür bireylerle eşit düzeyde güvence altına alınması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Ne var ki cezaevlerinde bulunan hasta mahpusların sağlık hakkına erişimleri ciddi engellerle karşılaşmaktadır. Hastaneye sevk kararı verilmiş olsa dahi, bu kez de jandarma tarafından "personel eksikliği" veya "ring aracı yetersizliği" gerekçeleriyle planlanan sevkler iptal edilmekte, ileri bir tarihe ertelenmekte veya belirsiz bir tarihe bırakılmaktadır. Bu durum yalnızca sağlık hakkının ihlali değil, aynı zamanda işkence ve kötü muamele yasağının dolaylı bir ihlali anlamına gelmektedir.

En güncel örnek Batman T Tipi Kapalı Cezaevi'nde yaşanmıştır. Bel fıtığı, yüksek tansiyon ve şeker hastası olan 56 yaşındaki hasta mahpus Muhiyettin Ateş, yaklaşık iki ay önce bel fıtığı rahatsızlığı nedeniyle hastaneye sevk edilmiş, oturmakta dahi güçlük çekmesine rağmen ameliyat önerilmemiş, doktor tarafından fizik tedaviye yönlendirilmiştir. Kendisi için 08.08.2025 tarihine planlanan hastane sevk, jandarma tarafından "personel yetersizliği" gerekçesiyle iptal edilmiştir.

21.08.2025 tarihinde yapılan avukat görüşünde mahpusun sağlık sorunlarına ilişkin aktarımları tarafımıza iletilmiştir. 08.08.2025 tarihinde jandarmanın hastane sevk talebinin iptal etmesi dışında mahpus sağlık sorunlarına ilişkin şunları dile getirmiştir:

Kalbinde stent takılı olduğunu, kolesterol hastalıklarının da bulunduğunu, 4 ay önce kalp ve kolesterol için sevkini planlandığını ancak hastaneye götürülmediğini; aynı şekilde dış problemleri için de hiçbir sevk yapılmadığını; neredeyse her gün revir ve hastane sevk talebinde bulunmasına rağmen taleplerinin karşılanmadığını ifade etmiştir. Ayrıca 2024 yılında talep etmesine rağmen ancak Haziran 2025'te MR çekildiğini, fakat kendisine hiçbir bilgi verilmediğini ve başka hiçbir tedavi süreci işletilmediğini aktarmıştır. Ağrılarından dolayı geceleri uyuyamadığını, bu durumun koğuştaki diğer mahpusları da rahatsız ettiğini belirtmiştir.

Hasta mahpusların sağlık hakkının ertelenemez ve devredilemez bir hak olduğu açıktır. Sevklerin jandarma personel yetersizliği veya ring araçlarının bulunmaması gibi gerekçelerle iptal edilmesi, devletin mahpusun yaşam ve sağlık hakkını koruma yükümlülüğünü ihlal etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Cezaevlerinden hastanelere hasta mahpusların sevklerinin "personel eksikliği" veya "ring yetersizliği" gerekçesiyle iptal edilmesi Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Son 5 yıl içerisinde jandarma tarafından iptal edilen veya ertelenen hasta mahpus sevklerinin sayısı kaçtır?
- 3- Hasta mahpusların sağlık hakkına erişiminde yaşanan bu engellerin giderilmesi için Bakanlığınızca herhangi bir düzenleme yapılmakta mıdır?
- 4- Batman T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan hasta mahpus Muhiyettin Ateş'in 08.08.2025 tarihinde planlanan hastane sevkini iptal edilmesi ile ilgili olarak Bakanlığınız tarafından bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 5- Batman T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan hasta mahpus Muhiyettin Ateş'in hastaneye sevk taleplerinden kaçını, Bakanlığınıza bağlı jandarma tarafından iptal edilmiştir
- 6- "Personel yetersizliği" gerekçesiyle iptal edilen sevklerin, hasta mahpusların yaşam hakkı açısından doğurabileceği telafisi imkânsız sonuçların sorumluluğu kime aittir?

- 7- Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün hasta mahpus sevkleri için yaptığı planlamaların jandarma tarafından iptal edilmesinin önüne geçilmesi amacıyla Bakanlığınız hangi önlemleri almayı düşünmektedir?
- 8- Jandarma teşkilatında, hasta mahpusların sevklerinin aksamaması için özel personel veya ring aracı planlaması yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa neden yapılmamaktadır?
- 9- Hasta mahpusların tedaviye erişiminde yaşanan bu yapısal sorunların ortadan kaldırılması amacıyla Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında herhangi bir koordinasyon çalışması yürütülmekte midir?
- 10- Mahpusların sağlık hakkının ihlal edilmesi karşısında, AİHM ve Anayasa Mahkemesi içtihatları çerçevesinde Türkiye'nin uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmediği gerçeği karşısında Bakanlığınızın yaklaşımı nedir?